

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot / grupa zajęć dla kierunków regulowanych Historia myśli pedagogicznej/ A.1

2. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

3. Kierunek studiów Pedagogika

4. Poziom kształcenia Studia pierwszego stopnia

5. Liczba punktów ECTS 2

6. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
I	15	15				

7. Język wykładowy polski

8. Wykładowca (imię i nazwisko, służbowy adres e-mail)

Helena Konowaluk-Nikitin, h.konowaluk-nikitin@dyd.akademiabialska.pl

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

9. Wymagania wstępne

1. Bez wymagań wstępnych

10. Cele przedmiotu

C1 Poznanie różnych koncepcji wychowania i edukacji, ich źródeł, uwarunkowań, następstw i konsekwencji wyboru każdej z nich, a także generowanych trudności;

C2 Poznanie tradycji i współczesnych przeobrażeń systemów pedagogicznych, zwłaszcza dotyczących wychowania człowieka.

11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do
kierunkowych efektów
uczenia się

WIEDZA

EU01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię używaną w pedagogice, sposoby jej zastosowania oraz posiada pogłębioną wiedzę o systemie nauk społecznych i humanistycznych ich wzajemnych relacjach a także o usytuowaniu pedagogiki w tym systemie;	K_W01, K_W03
EU02	Ma pogłębioną wiedzę o tradycji i współczesnych przeobrażeniach systemów Pedagogicznych;	K_W01, K_W02

UMIEJĘTNOŚCI

EU03	Potrafi opisywać i analizować różne przejawy zachowań w wybranym przez siebie obszarze społecznej praktyki;	K_U01
------	---	-------

EU04	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania;	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU05	Posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, w rozpoznawaniu problemów społecznych, tworzeniu programów profilaktycznych; rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej.	K_K02
12. Treści programowe		
Forma zajęć – wykłady		
1) Rozwój historii wychowania jako dyscypliny teoretycznej i praktycznej, początki i kierunki badań – znaczenie kluczowych pojęć. 2) Wychowanie w społeczeństwach pierwotnych, pierwsze koncepcje wychowania. 3) Koncepcje wychowania i „nauczania” w cywilizacjach starożytnego Wschodu: Chiny, Egipt, Asyria, Babilonia. 4) Wychowanie i szkolnictwo w starożytnej Grecji- koncepcje, uwarunkowania i następstwa. 5) Wychowanie w okresie Cesarstwa Rzymskiego -wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa. 6) Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu, wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa. 7) Szkolnictwo w okresie Odrodzenia w Europie i w Polsce, wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa. 8) Szkolnictwo w okresie Odrodzenia w Europie i w Polsce, wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa. 9) Teoretycy wychowania w XVII w., wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa, trudności. 10) Reformy szkolne w XVIII w. ze szczególnym uwzględnieniem Polski, KEN, wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa, trudności. 11) Rewolucja francuska a wychowanie, teoretycy wychowania, wybrane koncepcje, uwarunkowania, następstwa i trudności. 12) Rozwój oświaty i nauki na ziemiach polskich pod zaborami, wybrane koncepcje, uwarunkowania i następstwa, trudności. 13) System oświatowy w Polsce w okresie międzywojennym na tle rozwoju myśli pedagogicznej i szkolnictwa w Europie, wybrane koncepcje uwarunkowania. 14) Tajne nauczanie w okresie II wojny światowej, (z uwzględnieniem tajnego nauczania na Podlasiu). 15) Zmiany w szkolnictwie polskim po II wojnie światowej.		
Forma zajęć – ćwiczenia		
1) Wpływ Konfucjusza (551-479 p.n.e.) na system wychowawczy w Chinach, rola obrzędów, tradycji w wychowaniu. Współczesne przykłady tradycji w wychowaniu i edukacji z minionych epok (praca z tekstem źródłowym). 2) Wychowanie spartańskie i ateńskie, wykazanie różnic. Odniesienia do współczesnego wychowania. 3)4) Porównanie koncepcji wychowania Sofistów, Sokratesa, Platona, Arystotelesa. Wybrane koncepcje wychowania, ich uwarunkowania, następstwa i trudności. 5) Rzymskie szkoły elementarne. Analiza wybranych koncepcji i odniesień do współczesnego wychowania. 6) Model wychowania dziecka w okresie wczesnego chrześcijaństwa. Wychowanie dziewcząt chrześcijańskich według św. Hieronima. 7) Szkoły w średniowieczu, szkolnictwo katedralne, kolegiackie i parafialne, odniesienia do		

współczesnego wychowania.

8) Erazm z Rotterdamu - „książę humanistów” publicystka pedagogiczna.

9) Gimnazjum humanistyczne Jana Sturma,(analiza programów nauczania). Analiza wybranych koncepcji wychowania.

10) Koncepcja szkoły i pracy nauczyciela Andrzeja Frycza Modrzewskiego, uwarunkowania, następstwa i trudności.

11) Idea powszechnego kształcenia Jana Amosa Komeńskiego.

12) Wychowanie wg Johna Locke’a, uwarunkowania następstwa, trudności.

13) Nauczanie elementarne według koncepcji Jana Henryka Pestalozziego.

14) System wychowania przedszkolnego Fryderyka Wilhelma Froebela, uwarunkowania, następstwa i trudności.

15) Wybrane koncepcje edukacji elementarnej w Europie, uwarunkowania, następstwa i

13. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Wykład problemowy

2. Dyskusja

3. Objasnienie i prezentacja multimedialna

4. Analiza tekstów źródłowych

14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

1. Prezentacja multimedialna

2. Obecność i aktywność na zajęciach

3. Kolokwium końcowe

15. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	34
2. Nakład pracy studenta	16
suma	50
liczba punktów ECTS	2

16. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Bartnicka, K. Szybiak, I. (2001). *Zarys historii wychowania*. Warszawa: Wydawnictwo Żak.

2. Kot, S. (1996). *Historia wychowania*. Warszawa: Wydawnictwo Żak.

3. Krajewski, M. (2006). *Historia wychowania i myśli pedagogicznej*. Płock: Wydawnictwo Novum.

4. Litak, S. (2004). *Historia wychowania. Do wielkiej rewolucji francuskiej*. Kraków: Wydawnictwo WAM: WSF-P IGNATIANUM.

5. Możdżeń, S. (2006). *Historia wychowania*. Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne.

6. Spica, P.(2023). *Dziedzictwo edukacyjne XIX i XX wieku w perspektywie badawczej*, Wydawca: Adam Marszałek

7. Wosik-Kawala, D.(2022). *Qou vadis wychowanie*, Wydawca: UMCS

Literatura uzupełniająca:

1. Kumaniecki, K. (1997). *Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu*. Warszawa: Wydawnictwo PWN.

2. Kurdybacha, Ł. (1957). *Działalność Jana Amosa Komeńskiego w Polsce*. Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych.

3. Locke, J. (1959). *Myśli o wychowaniu*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

4. Miąso, J. (1984). *Historia wychowania: wiek XX*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

5. Tyburski W. (2023). *Tradycje edukacji etycznej i wychowania moralnego w Polsce*, Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

17. Formy oceny – szczegóły

Warunki uzyskania zaliczenia z wykładów: zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną. Ocena stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się następuje wg poniższych kryteriów:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

W przypadku kolokwium/testów stosuje się jednolite przedziały procentowe w ocenianiu:

50%-65,5% - 3,0

66%-75,5% - 3,5

76%-83,5% - 4,0

84%-89,5% - 4,5

90%-100% - 5,0

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest pozytywna ocena z bieżącego przygotowania do zajęć oraz prezentacji multimedialnej na wskazany temat. Ocena pracy od 2,0 do 5,0 w zależności od jakości merytorycznej i znajomości przygotowanej prezentacji (właściwy dobór treści, umiejętność dokonywania wyjaśnień, itp.).

18. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji.
2. Miejsce odbywania zajęć: Akademia Bialska im. Jana Pawła II
3. Zajęcia odbywają się zgodnie z aktualnym planem zajęć.
4. Konsultacje odbywają się zgodnie z terminarzem konsultacji.